

Тази таблица съдържа, вмѣсто подданство и матеренъ езикъ, народноститѣ, които се срѣщатъ въ всѣко населено място. Тукъ се има прѣдъ видъ етнографическата народностъ, а не политическата (т. е. подданството). Всѣко лице трѣбваше да покаже въ личната си карта къмъ коя народностъ принадлежи по произходжение, по рождение. Таблицата изтѣква присѫтствието на разните етнографически елементи въ българското население въ свѣрзка съ мясторождението.

[5.]

Грамотность по възрастъ и въроизповѣданіе. — *Degré d'instruction par âge et par religions*

Таблица IV. — Tableau IV.

Рѣброявлене на 31 декемврий 1905 год. — Recensement au 31 décembre 1905.

Въ графа 3-та се нареждаха едно подъ друго въроиз-
повѣданията, които се срѣщатъ, споредъ отговорите на съот-
вѣтствия въпросъ въ личнитѣ карти, въ всѣко население място.
Картитѣ отъ всѣко въроизповѣданіе се разпрѣдѣляха по
грамотностъ и по възрастни групи отъ по 5 и 10 години, и
съответните числа се вписваха въ послѣдуещитѣ графи и
редове. Въ първата възрастна група влизатъ дѣцата до 5 год.,
т. е. които не сѫ навършили още 5-тата година (до 4 години и
364 дена); въ групата 5 до 10 год. — отъ 5 навършени го-
дини до 9 год. и 364 дена, и т. н.

[6.]

Грамотность по возрасту и материнский язык. — *Degré d'instruction par âge et langue maternelle*

Таблица V. — Tableau V.

Extraction par l'age et l'angle maternels

Вместо въроизповеданието, тукъ сѫ комбинирани съ грамотността и възрастъта матернитѣ езици, които се вписваха въ графа 3-та. По този начинъ се добиваха интересни комбинации върху развитието на грамотността въ българското население.

Ce tableau contient, au lieu de la sujexion et de la langue maternelle, les nationalités rencontrées dans toute localité. On a ici en vue la nationalité ethnographique et non pas la nationalité politique (c.-à-d. la sujexion). Toute personne devait indiquer dans son bulletin individuel la nationalité à laquelle elle appartient d'après son origine, sa naissance. Ce tableau fait ressortir la présence des divers éléments ethniques dans la population bulgare en rapport avec le lieu de naissance:

Dans la 3-ème colonne étaient rangées, l'une sous l'autre les religions que l'on rencontre d'après les réponses à la question correspondante dans les bulletins individuels dans chaque localité. Les bulletins de chaque culte étaient répartis d'après l'instruction et par groupes d'âge de 5 et de 10 ans et les chiffres correspondants étaient inscrits dans les colonnes et lignes suivantes. Dans le premier groupe d'âge sont compris les enfants jusqu'à l'âge de 5 ans, c.-à.-d. n'ayant pas encore leur 5-^e année révolue, jusqu'à 4 ans et 364 jours); dans le groupe de 5 à 10 ans—de 5 ans révolus à 9 ans et 364 jours, et ainsi de suite.

Ici, au lieu de la religion, ce sont les langues maternelles, inscrites dans la 3-e colonne, qui sont combinées à l'instruction et l'âge. On obtenait, par ce moyen, des combinaisons intéressantes sur le développement de l'instruction dans la population bulgare.